

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ «БОЛАШАК», М. КАРАГАНДА,
РЕСПУБЛІКА КАЗАХСТАН

УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ВІТАУТАСА ВЕЛИКОГО (ЛИТВА)

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**«РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ
В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА:
МЕХАНІЗМИ ТА СТРАТЕГІЇ»**

4-5 лютого 2022 року

**Запоріжжя
2022**

УДК 339.92(063)

Р 45

Голова організаційного комітету:

Гальцова О.Л. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Члени організаційного комітету:

Покатасва О.В. – доктор економічних наук, професор, перший проректор Класичного приватного університету, професор кафедри фінансів, обліку та оподаткування.

Салига К.С. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, обліку та оподаткування Класичного приватного університету.

Пужай-Черета А.М. – кандидат економічних наук, заступник начальника Головного управління ДФС у Запорізькій області.

Миронова Л.Г. – доктор економічних наук, професор кафедри економіки Класичного приватного університету.

Метеленко Н.Г. – доктор економічних наук, професор, директор Інженерного навчально-наукового інституту Запорізького національного університету.

Трохимець О.І. – доктор економічних наук, професор, професор кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин Класичного приватного університету.

Шапошников К.С. – доктор економічних наук, професор, начальник відділу науково-дослідної роботи та атестації наукових кадрів ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України.

Семенов А.Г. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки Класичного приватного університету.

Рита Бендаравичине – доктор економіки, професор, Університет ім. Вітаутаса Великого, Литва.

Дарібекова Айгуль – кандидат економічних наук, доцент, професор, завідувач кафедрою «Фінанси», Академія «Болашак», м. Караганда, Республіка Казахстан.

Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 4-5 лютого 2022 р.). – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2022. – 92 с.

ISBN 978-966-992-747-7

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Реформування економіки в контексті міжнародного співробітництва: механізми та стратегії» 4-5 лютого 2022 року, м. Запоріжжя), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 339.92(063)

ISBN 978-966-992-747-7

© Класичний приватний університет, 2022

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Видобора В. В.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ
ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ6

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Давидюк Л. П., Кульганік О. М.

ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО
ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ
ЗІ СТРАТЕГІЧНИМИ ПАРТНЕРАМИ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ 10

Лапчук Б. Ю.

ОЦІНКА РІВНЯ НЕОФІЦІЙНОЇ ДОЛАРИЗАЦІЇ В УКРАЇНІ 15

Хачатрян В. В., Осіпова Л. В.

МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В РАМКАХ ТРАНСАКЦІЙНОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 18

НАПРЯМ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Вишневецька О. В.

СПОЖИВАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ
В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ 23

Навроцький Я. Ф.

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РИНКУ ЗЕРНОЗБИРАЛЬНИХ КОМБАЙНІВ 27

НАПРЯМ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Бояринова К. О., Книжник К. І.

ПРОБЛЕМАТИКА АДАПТИВНОГО УПРАВЛІННЯ
ФУНКЦІОНУВАННЯМ ПІДПРИЄМСТВА 32

Герасимова О. Л., Янченко В. В.

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ
НА ПРИВАБЛИВІСТЬ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ
ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ПОДАЛЬШОГО РЕФОРМУВАННЯ..... 34

Євтушевська О. В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕЛЕМАГАЗИНІВ В УКРАЇНІ	39
Кордзая Н. Р. МЕСЕНДЖЕР-МАРКЕТИНГ: НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЛЕКТРОННОЇ ТОРГІВЛІ	42
Кравченко М. О., Прудкий В. В. РОЗВИТОК ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ОСНОВІ КОНЦЕПЦІЇ СТІЙКИХ ІННОВАЦІЙ	46
Шемігон О. І. ДО НЕОБХІДНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА НАПОВНЕННЯ ЙОГО КОНКРЕТНИМ ЗМІСТОМ	50
НАПРЯМ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Мединська Н. В. АДМІНІСТРУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ	55
НАПРЯМ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Гарбар В. А., Павлюк Т. І. ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ В УКРАЇНІ.....	59
Даніч В. М., Луценко Р. Р. ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ПОКОЛІНЬ	63
Соколова А. О., Мацюк С. ОПЛАТА ПРАЦІ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА НЕОБХІДНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ.....	68
НАПРЯМ 7. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Подик С. О. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	74
Яструбецька Л. С. ОЗНАКИ ФІНАНСОВОГО ШАХРАЙСТВА В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	78

НАПРЯМ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Гарбар Віктор Анатолійович

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ;*

Павлюк Тетяна Іванівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та міжнародних відносин
Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ*

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ В УКРАЇНІ

Згідно із Законом України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», державні соціальні гарантії – встановлені законами мінімальні розміри оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розміри інших видів соціальних виплат, встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму [5].

Основні державні соціальні гарантії в Україні:

1. Мінімальний розмір заробітної плати – це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може встановлюватися оплата за виконану працівником місячну норму робіт.

2. Мінімальний розмір пенсії за віком – встановлюється в розмірі 40% мінімальної заробітної плати, визначеної законом про державний бюджет України на відповідний рік, але не менше прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом.

3. Неоподаткований мінімум громадян – грошова сума розміром у 17 грн, встановлена пунктом 5 підрозділу 1 розділу XX Податкового кодексу України.

4. Державна соціальна допомога та інші соціальні виплати – надається особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам – це щомісячна державна допомога, що надається у грошовій формі особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам. Умови призначення та розмір державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію, та інвалідам [4].

Фінансове забезпечення соціальних гарантій загалом досягається за посередництва багатьох ланок фінансової системи: бюджетів різних видів та фондів соціального страхування, які є елементами системи державних фінансів; грошових фондів суб'єктів господарювання; фондів особистого і майнового страхування; фінансів домогосподарств. Для їх належного фінансування створюються відповідні фонди фінансових ресурсів держави, суб'єктів господарювання та населення. Водночас, за допомогою різноманітних фінансових інструментів забезпечується регулювання доходів фізичних та юридичних осіб.

Держава є головним фінансовим джерелом забезпечення всіх соціальних гарантій населення, що гарантують кожному члену суспільства мінімальний рівень благ за рахунок соціальних внесків та податків. Саме через перерозподіл ресурсів між потребами населення формується система соціальної захищеності кожного громадянина.

За рахунок фінансових ресурсів зведеного бюджету держави і позабюджетних соціальних фондів забезпечується більше, ніж половина сукупних доходів населення, а бюджетні кошти – основне джерело фінансування соціальної сфери. Значними дисбалансами, характерними для вітчизняної моделі державного фінансового забезпечення соціальних гарантій, є: збереження надмірної міжгалузевої, міжтериторіальної й міжпосадової диференціації оплати праці, в тому числі у бюджетній сфері; неефективність системи соціальних трансфертів; невідповідність критеріям соціальної безпеки обсягів видатків держави на забезпечення

діяльності соціальної сфери; невідповідність між динамікою обсягів фінансування і результатами діяльності установ соціальної сфери; нераціональна структура видатків бюджетних установ; відсутність фінансових стимулів для підвищення результативності та якості роботи закладів соціальної сфери.

Для забезпечення приросту фінансових ресурсів, які спрямовуються на фінансування соціальних гарантій, визнано за доцільне вжиття таких заходів: забезпечення детінізації економіки шляхом удосконалення оподаткування доходів і майна; впровадження цільових надбавок до ставок акцизного збору на окремі товари, розширення переліку підакцизних товарів за рахунок компонентів алкогольних напоїв; вдосконалення спрощеної системи оподаткування шляхом впровадження щорічного коригування розмірів єдиного та фіксованого податків відповідно до динаміки споживчих цін; повернення до прогресивного оподаткування доходів фізичних осіб шляхом використання трьох-чотирьох ставок податку з незначною амплітудою коливань (у межах 5%), що відповідатиме засадам соціальної справедливості; перенесення фіскального навантаження зі сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування від працедавців на працюючих осіб, оскільки існуючий диспаритет між ними у формуванні фінансової бази пенсійного страхування не відповідає сучасній практиці провідних країн ЄС; впровадження цільових «культурних» податків (на послуги копіювання і на обороти з продажу чистих носіїв інформації) та застосування парафіскальних методів фінансування суспільних послуг у сфері культури.

З метою вдосконалення фінансування соціальних гарантій доцільно вжити таких заходів: реформування системи соціальної допомоги через посилення адресності соціального захисту, ширше використання форм соціальної підтримки, спрямованих на стимулювання «економічної самостійності» особи; реформування системи соціальних пільг шляхом ліквідації фінансово не забезпечених категоріальних пільг, перехід від категоріальних до адресних пільг, розширення практики надання пільг у грошовій формі щодо окремих видів суспільних послуг; застосування

непрямих методів фінансування соціальної сфери, зокрема пільгового освітнього кредитування, фінансування здобуття освіти з використанням грантів та спільного державно-приватного фінансування культурних проєктів; запровадження «глобального» бюджетування вищих навчальних закладів; запровадження обов'язкового медичного страхування, що сприятиме посиленню зв'язку між обсягами фінансування охорони здоров'я і результатами діяльності галузі.

Література:

1. Богуш Л.Г. Забезпечення кадрами економіки України: актуальні підходи до удосконалення фінансування. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 23. С. 16–22.
2. Вергун А.М., Побережець В.С. Фінансове забезпечення соціальних гарантій населення в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2020. № 5. С. 118–123.
3. Лопушняк Г.С. Державні соціальні стандарти, гарантії та нормативи: сутнісно-проблемні аспекти. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2014. № 2. С. 491–499.
4. Основні державні соціальні гарантії. Профспілка працівників освіти і науки. URL: <https://goo-gl.su/76D8L>.
5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 27.12.2007 р. № 107-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show2017-14#Text>
6. Соціальні гарантії населення: державне фінансове забезпечення. Державне регулювання. URL: https://ru.osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18268.